

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár,
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1907. NOVEMBER 6.

HARMADIK ÉVFOLYAM. — 253. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjazás szerint.

Kassa gazdasági érdeke.

(Városi gazdasági politikát kérünk. — Telefon Eperjes—Kassa között. — A Kassa—oderbergi vasut magyar üzletvezetősége. — A helyi piac érdeke.)

Kassa, november 5.

Kassának nincs határozott irányú gazdasági politikája. Alkalomadtán felszillamlik ennek a fontos törvényhatósági tevékenységnek egy-egy gyenge sugára, egyébként nem látjuk nyomát az öntudatosan kiszabott gazdasági programon való munkálkodásnak. Természetesen ezért is a tanácsot illenék korholni, mint sok vizsás állapotnak szívesen előrángatott bünbajját. Nos, mi kimutatjuk az igazságot, hogy bizony ebben nem a tanács, hanem egyes-egyedül a város törvényhatósági bizottsága a hibás.

Mert a tanácsnak elegendő munkát ad a folyton szaporodó városi adminisztráció lelkiismeretes ellátása; városgazdasági politika alapjait éppen ezért a törvényhatósági bizottság feladata lerakni és ennek a programnak megvalósításán éber körültekintéssel közreműkölni. Nem térünk el ugyanis több ízben hangsúlyozott azon véleményünktől, mely szerint a törvényhatósági bizottságra hárul, a város érdekében történő munkálkodások kérdésének, irányításának kötelessége, azért szolgáló gondolatok, eszmék körvonalozása. A tanács az ilyen kijelölt feladatok végrehajtója kell hogy legyen, az a tényező, mely a törvényhatósági bizottság által megjelölt munkát hiven és legjobb tudása szerint megvalósítja.

Szükséges volt ezt előre bocsátanunk, mert a közhiedelem és az általános felfogás a város életében előforduló visszasságok kuforrását következetesen a tanácsban keresi. Nagyon rosszul! Ha van visszasság — amint hogy van — ezért pusztán és igazságosan csak a törvényhatósági bizottság okolható.

Most ismét két olyan kérdés vetődött felszínre, mely a város gazdasági programját — már ha volna — igen közelről érintené. Nevezetesen aktuális lett, a kassa-oderbergi vasut

magyar üzletvezetőségeinek kérdése, valamint az eperjesi kereskedők társulatának azon akciója, hogy a Kassa és Eperjes közötti telefon hálózat, a helyközi összeköttetésből, a környékbeli telefonhálózatba soroztassék.

A kiegyezési javaslatokkal kapcsolatosan elhatározott, ugyanis hogy a kassa-oderbergi vasut magyar vonalai külön üzletvezetőséget kapnak. S ez az üzletvezetőség a magyar vonalmentén állíttassék fel. A *Teschenben* elhelyezett üzletvezetőség tehát magyar földre kerül. Eddig már két vonalmenti kis város: *Igló és Eperjes* vetélkednek az üzletvezetőségért. Hogy minő szerencsével, ez csak akkor dőlne el, ha *Kassa* is, mint a vonal kiinduló pontja, a vasuti hálózatnak egyik legnagyobb városa is akcióba lépne.

Sok érdek szól amellet, hogy a kassa-oderbergi vasut új üzletvezetőségét városunk nyerje el. Nem habozunk kijelenteni azt sem, hogy viszont sok érvet lehet Kassa ellen is felhozni.

Ez utóbbi érveket azonban egy kis fáradsággal meglehet dönteni és a városunk előnyeit kidomborító szempontokkal könnyen el lehet homályosítani. Lesz reá mó unk, hogy erre a témára még visszatérjünk. Hanem már most felkérjük a városi törvényhatósági bizottság tagjait foglalkozzanak a kérdéssel. A legközelebbi ülésen adja jelét a városi törvényhatóság, hogy az üzletvezetőséget Kassán szíves örömmel látja és némi áldozatok árán is kész a város gazdasági érdekeire oly fontos intézményt Kassa számára megnyerni.

Az eperjesi kereskedők társulatának akciója is kell, hogy Kassán rokonszenvre és széleskörű támogatásra találjon. A kassai kereskedők eminens érdeke, hogy az eperjesi piaccal intenzív telefon összeköttetést nyerjenek. Fejlett kereskedelmi piacon a telefon a forgalom lebonyolítás fontos szerve.

Kassa és Eperjes között a kereskedelmi összeköttetést módfelett élni-kené a telefon s a két várost összekötő villamos drót igen sok tekintetben közelebb hozná a két piacot. Az

összeköttetésből bizonyos, hogy Kassa, az erősebben fejlett kereskedelmi és ipari gócpont látna a nagyobb hasznót. Támogatni kell tehát az eperjesiek kezdsét, sőt ha nem tőlük származott volna a gondolat, Kassának kellett volna előbb-utóbb ez irányban a kezdő lépéseket megtenni.

A folytonosan hullámzó élet, ime két jelentős alkalmat kínál, melyet csak meg kell ragadnia a törvényhatóságnak, hogy a város gazdasági érdekeire hasznosan gyümölcsöztesse. Ha már a véletlen alkalomszerűsége bizzák gazdasági érdekeink istápolását, a körülmények alakulása a véletlent meglemeztette.

Orvosok és a munkásbiztosító.

Ehbérért nem dolgoznak.

15 ezer páciens veszteség!

Emeljék fel a járulékot.

Ezt mondják az orvosok.

A sztrájkterő bojkottálása.

Az ország 4800 orvosdoktora közül 4200 becsületszóra reverzálist adott, hogy a munkásbiztosító pénztáraknál hivatalos orvosi állást nem vállal. A mozgalomtól távol álló 600 orvos jobbára egyetemi tanár, vagy olyan praxissal bíró orvosdoktor, akinek esetleges közbelépésétől a mozgalom meghiusulását nem féltik. Ez az imponáló fellépés — tisztára gazdasági harc. A szellemi proletárok harca a létért. A szellemi munkások bérmozgalma, mely a teljesített munka elfogadható ellenértékét követeli. Az újabbkori jelenségek közül a magyar orvostársadalom jelentkezése a gazdasági harcok porondján kétségtelenül a legérdekesebb tünet. Mélyreható jelentőségét talán csak a harc folyamán fogják kellően érezni azok, akik ime csodálkozó elbámulással, fejcsóválva fogadják a mozgalmat nem akarnak hinni a szemüknek, sem a fülüknek, hogy itt az élet szinpadán egy izgalmasan érdekes jelenet játszódik: a szellemi proletárok önérzetes megmozdulása.

Hogy ezzel a mozgalommal lehell a rideg valóságot takaró fátyol és egy száz bajtól vérző intelligens osztály az álszemé

Az ujságírók művészestéiye november 10-én a Schalk-ház disztermében.

Közreműködnek: Szamosi Elza, Arányi Dezső, Lichtenberg Emil a budapesti operából és Fái Flóra a kassai Nemzeti Színház tagja. Jegyek: 8, 6, 4, 3, 2 koronás árban

●●●●●●●●●●●●●●●●

LÁSZLÓ BÉLÁNÁL Fő-utca 33. szám válthatók.

rem félszeg tehetetlenségét levetkőzve büszke öntudattal mutat a maga sebeire. És azt mondja: elég a nyomorból! És azt kiáltja: dolgozom, fizessetek érte!

Nincs abban semmi szándékosság, hogy az orvosok bérmozgalma egy munkásjóléti intézménnyel áll szemközt. A sztrájkoló munkás is jól tudja, hogy ha leteszi a szerszámot, elhagyja a műhelyt, a munkaadó egymaga nem tudja pótolni. A munkásbiztosító pénztárak működése az orvosi munkán alapszik. A munkaadó itt a pénztár, a munkás az orvos. Orvos nélkül összeesik a pénztár hivatása. Mert a beteg munkás gyógyítása és kellő gyógykezelése a legelső és a legfontosabb feladata a pénztárnak. Nos mit akarnak az orvosok. Azt, hogy jól és lelkiismeretesen kezelhessék a beteg munkást. Ezt pedig másként elérhetőnek nem vélik, mintha a teljesített munkát minimális fizetésben részesíti a pénztár s egy orvosra átlag több beteget rá nem bízik, mint amennyivel az emberi munkát véve alapszámításul, lelkiismeretesen foglalkozni tud. Ezért követelik a tagonként hat, illetőleg családos tagok után családönként a 9 korona orvosi díjat és a szabad orvosválasztást, mely szerint évente egy orvos hatszáz tagnál több kezelésére, egészségének oltalmára nem vállalkozhatik.

A munkásbiztosító pénztárak azonban azzal érvelnek, hogy az orvosok követelése a mai járulék befizetés arányát véve mértékül nem teljesíthető. Ma a munkás és a munkaadó a heti fizetés 2 és fél százalékát fizeti a pénztárba. A törvény azonban megengedi, hogy ez a járulék szükséghez képest 4 százalékig felemelhető. Az orvosok azért válaszolják erre az érvelésre, hogy tessék a tagdíj járulékot felemelni. Csak-hogy ez úgy a munkás, mint a munkaadó újabb megterhelését vonja maga után.

Nehéz a kérdés. Sejtésünk sincs hogyan lehetséges a kérdést szerencsésen megoldani. Arad ugyan már bele ment az orvosok követelésébe s ezzel kapcsolatosan a járulék százaléknak felemelésébe. Kassán mi lesz, a közel jövő eldönti.

Egy orvos a mozgalomról.

A Napló tudósítója, a kassai orvosszövetség által kiküldött végrehajtó bizottság egy tagjával beszélgetést folytatott a bérmozgalomról. Itt közöljük a nyilatkozatot: 15000 elvesztett páciens!

A munkásbiztosító pénztárakról szóló törvény szerint, az összes ipari, gyári, kereskedelmi munkások és alkalmazottak, valamint azok családtagjai a munkásbiztosító pénztár kötelekébe tartoznak. A kassai pénztár 8000 tagot számlál. A családos tagok családtagjait is számításba véve — mert hiszen ezeket is gyógykezelnél kell — 15000 ember van rántalva a munkásbiztosító pénztár orvosaira. Vagyis Kassán az orvosi kar, a város lakosságának egyharmadától elesik, azok többé külön orvost nem tartanak, mert a pénztártól ingyen kapják az orvost. Az orvosi kar megélhetését fenyegeti a veszedelem, ha a város lakosságának egyharmada a praksisból kiesik. Mert ki tart házi orvost a tagok közül, ha a heti befizetett járulék után orvosi kezelésre jogot formálhat? Ez az anyagi kérdés, a mozgalom kuforrása.

Mi jut az orvosoknak?

A munkásbiztosító pénztárba egy tag évente átlag 18 koronát fizet. Ez nyolc ezer tagot véve számításul 128000 korona. Nos mi jut ebből az orvosoknak? Nyolctízezer korona évente. Holott az orvosi munkán alapszik a pénztár hivatása. Az orvos munkája védi a tagokat a betegségtől, gondoskodik gyógyításokról, oltalmazza egészségüket. Nem követelünk lehetetlenséget, mikor ebből az összegből 54.000 koronát kérik évente.

Egy vizit ára.

Vagyis egy családos tag után 9, egy magános tag után 6 korona évi orvosi dí-

jat. Kilenc koronáért egy több tagú család kap egy évi orvost, 6 koronáért egy magános tag. Ebből naponként egy orvosi látogatást véve számításul, egy orvosi vizit 10, illetve 15 fillérbe kerül. Hát nem minimális összeg ez, mikor belügyminiszteri rendelet szerint Kassán az egy orvosi vizit, ha lakásán rendel az orvos 2 korona, ha a betegnél rendel 3 korona?!

A szabad orvos választás.

A szabad orvos választás a tagok érdeke. A tagok ahhoz fordulhatnak, akihez bizalmuk van. Arról is gondoskodás történt, hogy egy orvos erején felül beteg kezelést nem vállalhat. Hatszáz tagnál több kezelésére senki se vállalkozhatik. Ennyit azonban lelkiismeretesen gyógykezeltet az orvos. Van ideje a beteggel alaposan foglalkozni. Az orvosok érdeke is a meghatározott szám, mert egy egy népszerű orvos neve talán indokolatlanul sokkalta több tagot vonz, mint a kevésbé emlegetett orvosok neve.

Szolidaritás.

Igaz, hogy Kassa 53 orvosa közül csupán 19 vállalkozott arra, hogy a pénztár tagjait kezelje. A többi orvos praksisa és elfoglaltsága azonban nem engedi, hogy a tagok kezelésével foglalkozzanak. A mozgalomban azonban szolidaritásak s előjártak az ugynevezett „sztrájkalap“ megteremtésében, mely a volt pénztári orvosok kártalanítására 17.000 koronát bocsájtott egy este rendelkezésre.

Sztrájkőrök.

Furcsa, hogy a munkások, akik oly szenvedélyesen üldözik a sztrájkőröket, most az orvosok társadalmában keresnek sztrájkőröket. Attól nem tartunk, hogy az esetleg kiírt pályázatra magyar orvos jelentkeznek. Ha mégis volna sztrájkőrő, társadalmi bojkott alá vesszük. Kartársunknak nem tekintjük, nem érintkezünk vele, konziliumot vele nem tartunk. Elhet egyedül, ha ugyan egy intelligens ember a kartársak lenézését sokáig elbirja szenvedni.

Nincs sztrájk!

Mi egyelőre nem sztrájkolunk. Gyógyítunk, kezeljük a pénztár betegeit és amihez jogunk van, a belügyminiszteri tarifa szerint számítjuk fel munkánk díját. Egy rendelés 2, illetve 3 korona. És ha a pénztár számlánkat ki nem fizeti, perelünk!

Az ellenállás.

Két-három hónapnál tovább a pénztár az ellenállást nem bírja. Gazdasági harc, a mi harcunk. És éppen azért, aki tovább bírja, az győz. Mi bírjuk.

Jarulék felemelés.

Követelésünk talán a mai járulék befizetés alapján nem teljesíthető. Segítsenek rajta. Emeljék fel a járulékot. Van rá joguk, egész a négy percentig. Most 2 és fél százalék a járulék.

Ujra tárgyalnak.

A munkásbiztosító pénztár igazgatósága tegnap este Székely-Doby Géza elnökle alatt ülést tartott, melyen hosszas és szenvedélyes vita után elhatározták, hogy újabb tárgyalásokat folytatnak az orvosok által kiküldött végrehajtó bizottsággal.

Társadalmi jourok.

Ingyen tej és kenyér a gyermeknek.

A gyermekvédő liga akciója.

A múlt évi társadalmi jourok fényes erkölcsi és anyagi sikere arra bátorítja az Országos Gyermekvédő Liga kassai bizottság igazgatóságának hölgy tagjait, Szalay

Lászlóné elnöknő vezetése alatt, hogy azokat ez évben ismét felújítják. Az intézmény életrevalóságát mi sem bizonyítja jobban, mint annak mindenki előtt élénk emlékezetben levő tavalyi sikere és az a meleg rokonszenves érdeklődés, amellyel iránta városunk előkelő társadalmi már is viseltetik.

A jourok intézménye tavaly is legelső sorban a jótékonykodás szolgálatában állott, amennyiben jövedelméből a szegény és elhagyott gyermekek az egész télen át meleg tejet és kenyeret kaptak, de szolgált emellett egyúttal arra is, hogy városunk szerte húzó társadalmi osztályait — amennyiben lehetséges egymáshoz közelebb hozta. S a mint ez a múlt évben sikerült, meg vagyunk róla győződve, ez évben még fokozatosabb mértékben fog sikerülni.

Igen célszerű ujtást léptettek életbe a liga hölgytagjai tegnap, a Szalay Lászlóné elnökle alatt megtartott értekezleten. Ez évben ugyanis nem szándékoznak minden egyes jour alkalmával háziasszonyokat felkérni, részben mert ennek kiválasztása ropant nehéz feladatot ró a rendezőségre s kerülni is kívánja az esetleg önkénytelenül előfordulható megbántásokat, de főleg nem akarja a tanács a háziasszonyokat a múlt évben szokásban volt háziasszonyi díjjal sem megterhelni, amikor társadalmunk ugyis mindég készséggel rója le adóját a jótékonykodás oltárára. Elhatározta, hogy csakis a liga igazgató tanács 12 nőtagja fogja a háziasszonyi teendőket végezni, önkéntes segítő társakat természetesen mindenkor szívesen fogadva. A háziasszonyoknak ezenkívül minden alkalommal a kassai női gazdasági iskola 10—10 fiatal növendéke is segítségére fog lenni, kik a legnagyobb készséggel vállalkoztak e kedves funkcióra s bizonyára kellemes látvány leendő majd a sürgülődő és forgolódő kedves és üde fiatalság.

Az első társadalmi jour (s nem irodalmi és művészeti jour) f. hó 17-én — vasárnap — lesz, délután 5 órai kezdettel s úgy vagyunk értesülve, hogy jeles és tudós főpapunk dr. Takács Menyhért jászóvári prépost ur fogja bizonyára érdekes felolvasásával megnyitni. Ezt követni fogja valami jeles zenei előadás. Szóval kedves és kellemes vasárnapi délutánoknak nézünk ismét elibe s csak a kassai közönségtől függ, hogy akkor amikor a jótékonykodás oltárán áldoz, ezuttal kellemes szórakozást is szerez magának. Reméljük és hisszük, hogy a jourok sikere nem fog a múlt évek mögött maradni, mindenkinek, nemcsak a liga tagjainak, erkölcsi kötelessége s nemes célt szolgáló kellemes és szórakoztató intézményt teljes erejével támogatni.

Itt említjük meg egyidejűleg, hogy a liga igazgatótanácsának hölgytagjai az önkéntesen hozzájuk csatlakozókkal, már december 1-én kezdik meg az ingyen tejkiosztást, ugyanazon helyeken a hol a múlt télen, t. i. a Ferenc József-tér és Erzsébet-téren levő helyiségekben.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 5.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen Návay alelnök elnökölt. Az ülés legfontosabb momentumai az volt, hogy Günther Antal igazságügyminiszter beterveztette a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot. Ezzel kapcsolatosan fogják tárgyalni a bírói és ügyészi fizetések javítását is. Egyébként több nemzetiségi képviselő — közöttük Roic Milan horvátul — beszélt az indemnity ellen.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, nov. 5.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök szombaton Bécsbe utazik.

Potocsnyák mentelmi ügye.

Zágráb, nov. 5.

Potocsnyák Ferenc horvát képviselő mentelmi ügyének tárgyalásával kapcsolatosan levelet intézett a mentelmi bizottság elnökéhez, amely levél tartalma szerint ügyében való bíraskodásra a mentelmi bizottságot nem tartja hivatottnak.

Pusztulunk . . . — veszünk . . .

Fiume, nov. 5.

A „Kárpátia“ gőzös ma kétezer kívándorlóval utnak indult New-Yorkba.

Lázadás egy katonai fogházban.

Páris, nov. 5.

A toulousi katonai fogházban tegnap felázadtak a rabok, kik fegyverrel támadtak a börtönőrökre. A lázadásnak csak az előhívott csendőrök tudtak hosszas küzdelem után véget vetni.

UJDONSAGOK

— **Közigazgatási ülés.** A város közigazgatásügyi bizottsága Szalay László főispán elnöke alatt e hó 13-án ülést tart.

— **A Szent-Imre kör hangversenye.** A kassai Szent-Imre kör ma este 8 órakor a Schalkház szállodában hangversenyt rendez. A hangverseny iránt a közönség körében élénk érdeklődés mutatkozik.

— **Eperjesi kereskedők mozgalma.** Az Eperjesi Kereskedők Társulata a kassai kereskedelmi és iparkamarához megkeresést intézett, melyben azt kéri, hogy a kis-posta a Kollégium épületébe helyeztessék át; továbbá, hogy Eperjesen is léptetessék életbe a csomagoknak házhoz szállítása; az Eperjesről Kassára vezető távbeszélő-hálózat a helyközi hálózat helyett a környékbeli hálózatba vétessék fel; és végül, hogy a Bécs-csel való távbeszélő összeköttetés mielőbb létesítettessék.

— **Megérte az uniformis?** A rendőrség kihágási bírása Vámosi András szabóságát jogosulatlan egyenruha használatért 6 korona pénzbírságra ítélte.

— **A sárosi tót lap.** A dr. Dessewffy István szerkesztése mellett kiadott, „Nasa Zastava“ („A mi zászlónk“) című hazafias tót lapnak október 27-ikén megjelent, első száma egész Sárosvármegyében, valamint a Szepességen és Zemplénben is élénk érdeklődést keltett. Rövid pár óra alatt a több ezer példányból állott készlet teljesen elfogyott. Egymagában Eperjesen a rikkancsok egy nap alatt több száz példányt árusítottak el. A falvakban a gazdák csoportokba verődve, élénk érdeklődéssel szemlélték és olvasták az új lapot. Az első szám minden tekintetben igen jó benyomást tett s azt tartalmaznak, ügyesen szerkesztetnek találják. Valószínű, hogy az új lap az eddigi tót lapokat e vidékről teljesen ki fogja szorítani. Megegyeznek abban a vélemények, hogy a Sárosvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület megalapítása és általa a tót lap kiadása igen sikerült, helyes gondolat volt.

— **Balesetek.** A Balla és Fodor, hollóutcai parkettgyárban Dunnák Ignác 42 éves, nős munkás a keret fűrésznél súlyosan megsérült. A fűrész balkezének 3 ujját elvágta. — A felsőmagyarországi építkezési

részvénytársaság kassai telepén Jurecskó Mihály 67 éves munkás munka közben jobb keze fején megsérült. A sérülteket a kórházban ápolják.

— **Az eperjesi vértanuk emléke.** Az eperjesi vértanuk emlékét megőrkítő szobor, mely Markup Béla szobrászművész avatott munkája, immár elkészült. Annak a Kollégium falába leendő beillesztése folyamatban van. Az emlékművet országos ünnepségek keretében a jövő tavasszal leplezik le, amikor a most megalakult Országos Ág. Hitv. Ev. Tanáregyesület is Eperjesen fogja első rendes közgyűlését megtartani.

— **Megdézsmált borus pince.** Sztudinka Gyula butorgyáros szepesi-uti lakásán arra a felfedezésre jutott, hogy borus pincéjét feltörték. A pincében elhelyezett butel-lás borokból sok palackkal eltűnt, ezenkívül az egyik csapravert hordóból is sok bor hiányzott. A rendőrség megállapította, hogy a borus pincét egyes alkalmazottai dézsmálták meg. A tolvajok ellen a bünvádi eljárás megindult.

— **A kutrontó.** A rendőrség ifj. Sterbinszky István mézáróságát amiért más kutjába romlott hust dobott s ez által a kutvizet megfertőzte 40 korona pénzbírságra ítélte.

— **Vármegyei bizottsági tagválasztások Sárosban.** Eperjesi tudósítónk írja: Sárosvármegye október 28-iki közgyűlésnek határozatából 6-8 napjain választások lesznek azon vármegyei bizottsági tagok helyeinek betöltése végett, kiknek megbízása az 1907. év végén lejár; továbbá az elhalt dr. Grynaeus Géza, az elköltözött Csizsarik Sándor és Komán Endre, valamint az ujabban a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvett Szmracsányi Jenő és Hedry Géza helyeire. Összesen 93 bizottsági tagot kell választani. Eperjesen november 6-dikán lesz a választás. Ugyancsak november 6-dikán tartják meg a választást a következő választókerületekben: Bárfa, Bártfaufalu, Beizevicze, Felsővízköz, Héthárs, Kisszeben, Kurima, Ladomérvágása, Lemes, Pécsufalu, Radács, Tapolyhanusfalva, Ternye, Tótsóvár és Zboró. Nov. 6-dikán Frics, Girált, Palocsa, Somos, Szemelye, Szinye és Tóraszlavicza. November 8-ikán: Lófalva, Nagysáros és Tapolytarnó. A választások mindenütt d. e. 9-től d. u. 4-ig tartanak.

— **Kassai művész vendégszereplése.** Az eperjesi Széchényi kör november 6-án zeneestélyt rendez, mely alkalommal Batak Zoltán, kassai hegedűművész, városi zeneiskolánk kitűnő tanára is fellép. A művész a 6 számból álló műsorban egy számmal szerepel.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Kedd: „A csók.“ (Vigjáték).

Szerda: „A létért való küzdelem.“ (Szinmű).

Csütörtök: „A troubadour.“ (Nagy opera).

Pénteken: „A nap hőse.“ (Bohózat).

Szombat: „A nap hőse.“

Vasnap: „Tüskerőzsa“ operette. (Premiér). „Az istenhegyi székely leány.“ (Operette.)

Görög rabszolga.

Kis számu közönség volt a színházban, de annál lelkesebb. A szereplők egy-kettő kivételével pedig kiváló előadást produkáltak. Hogy a címszereplő Pápay Lajoson kezdjük, kinek igen sikerült jelenései voltak. Enekszámait mind megtapsolták. Megérdemelte. Váradi Margit Aspáziája elragadó.

Gyönyörű magas hangjait ugyancsak élvezték. Diósi Nusi Iriszével mindenkit meghódított. Végtelen kedvesen játszott. Táncolni pedig kevés táncol szebben nálánál. A II. felvonásban oly keccsen lejtette táncszámaikat, hogy négyszer megújrázták. Közben megesett, hogy egyik cipőjét elvesztette, a bájos szubrett feltalálta magát és egy gyors mozdulattal a másikat sutba dobta és harisnyába táncolt. A közönségnek persze tetszett a legujabb Miss Maud Allan és tomboló tapsviharral készítette ujrázni ezt a vérbeli művésznőt. Nagy Aranka gyönyörű számát teljesen elejtette. Tenyér sem mozdult. Magyarai igen jó volt, de hátrányára lesz, ha Faragó hibájába esik és izléstelenül röktönöz, Schalkház s efélékkel. Róma prefektusa pedig hiába vágta magát „Vázzsonyi pózba“, a várva-várt hatás elmaradt. A zenekar, a kórus precíz volt.

A csók. A kassai szinpadon Dóczy Lajos nagyhatású verses színjátéka „A csók“ az ujdonság ingerével hat, oly régen játszották ezt az abszolút irodalmi értékű darabot. A budapesti Nemzeti Színháznak „A csók“ ma is állandó repertoír darabja. Bájos poézissal átszótt, hangulatos, megkapó cselekményében örömet elgyönyörködik a közönség. Ez a hatásos vigjáték egyébként a külföldi szinpadokon is nagy dicsőséget szerzett az illusztris szerzőnek, amennyiben német, olasz és francia nyelveire is átültették s mindenfelé a kontinensen nagy sikerrel adták. Van a darabnak egy részlete, hol a poéta szerző a csókot definiálja. Ezt igen sokan ismerik, sokan idézik anélkül, hogy magát a darabot ismernék, mely telve ehhez hasonló irodalmi gyöngyökkel. Mint a Csók mai szinlapja is mutatja, a darab kitűnő szereposztásban megy és a vigjáték nemcsak belső irodalmi értékével, hanem előadásával is a közönség figyelmére érdemes.

Küzdelem a létért. A franciák világ-hírű íróját Daudet Alfonz-t vallja szerzőjeül a szerdán este szinre kerülő „Küzdelem a létért“ című szinmű. Már a darab címe is sejtetni engedti az érdekes, bonyodalmas mesét. És valóban a híres francia mester mindvégig izgatón szövevényes, lebilincselő érdekességű cselekménnyel urálja a szinpadot. Egymást érik a hatásosabbnál hatásosabb jelenetek s a néző figyelmét állandóan leköti a szinpadon végbemenő történet. A főszerepeket Komjáthy, Fái, Hevessy, Etsy, Komjáthy, Bartha, Rácz Ede, Szénássy, Doktor játsszák.

Az első opera előadás. Vidéki szinpadokon nagy áldozatkészségről tesz tanuságot egy opera előadás. Számolnunk kell azzal, minő sok pénzbe kerül egy opera előadási joga, továbbá mennyi időt és fáradságot igényel egy nagyobb szabású dalműnek a betanulása. És sokszor ennek az anyagi és művészi tökebefektetésnek nem jön meg a kívánt ellenértéke a közönség érdeklődésében. Szükséges volt ezt most előre bocsátanunk, amennyiben Komjáthy csütörtök estére tűzte ki a saison első operaelőadását. Verdi hatalmas dalművét a „Troubadour“ hozza szinre nagy lelkesedéssel és áldozatkészséggel a kassai társulat. Nem szabad kételkednünk a kassai közönség kipróbált intelligenciájában, amely az ilyen művészi feladatot érdeme szerint mérlegeli. Hisszük, hogy az opera előadásnak meg lesz a kívánt hatása s ez jó a közönségnek, mert a társulat újabb lelkes munkára serkenti s abból származó művészi élvezet első sorban a közönség nyereségszámlájára íródik.

Hirdetések.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratos szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságot!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

Géplakatos, kovács és asztalos

t a n u l ó k

főlvétetnek Dokupil és Fenvesy
okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

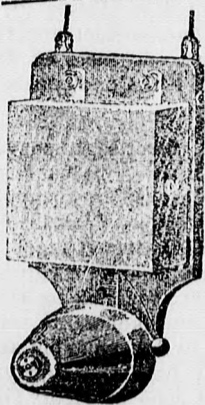
Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkimere-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BALLA MIHÁLY
mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és
raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni,
hogy bármely gyárral a házi távirtda, távbe-
szélő, villámhárító és villanyvilágítási sze-
relésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillá-
rok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi
villanyozó gépekben. Vidéki megrendelése-
ket azonnal és leggyorsabban készítik.
Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok.
Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

JÁTSZÉK OTT, HOL A SZERENCSE A LEGNAGYOBB
GAEDICKE BANKHÁZÁBAN

mert ott nyerték eddig a legtöbb főnyereményt és pedig:

A nagy jutalmat **600.000** koronát a 62551. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 kor.-t a 11119. számra a legnagyobb főnyereményt 400,000 kor.-t a 28916. számra
a legnagyobb főnyereményt 400,000 kor.-t a 19406. számra a legnagyobb főnyereményt 400,000 kor.-t a 33464. számra
továbbá 3-szor a 100,000, 90,000, 80,000, 70,000 korona, 5-ször 60,000, 50,000,
40,000, 30,00, 25,000 korona és 10-szer 20.000 koronát.

A XXI-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának huzása

NOVEMBER HÓ 21. ÉS 23-ÁN LESZ.

A következő főnyeremények sorsoltnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600,000, 400,000, 200,000,
2-szer a 100,000, 2-szer a 90,000, 2-szer a 80,000, 2-szer a 70,000, 2-szer a 60,000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad sorsjegy.
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

GAEDICKE bankház Budapest, Kossuth Lajos-utca
11-ik szám. ❀ ❀